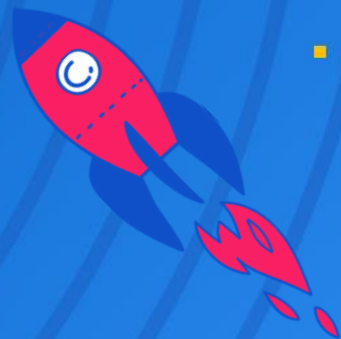




מדינת ישראל
משרד החינוך



מערכת שידורים לאומית

אמנות חזותית ד' - ו'

אמנות ומוזיקה

עם המורה: מיכל לוי

כתבה: אורית כהן
עריכה: דר' סיגל ברקאי

לפני שמתחילים....

- האם חשבתם פעם לצייר מוזיקה?
- מוזיקה מורכבת מצלילים. ממה מורכבים ציורים?
- בואו נראה...



תווים מוזיקליים נושאים יצירות אמנות מתכתיות תחת שמיים כחולים בשעות היום

Photo by Ricardo Gomez Angel on Unsplash

מבנה השיעור

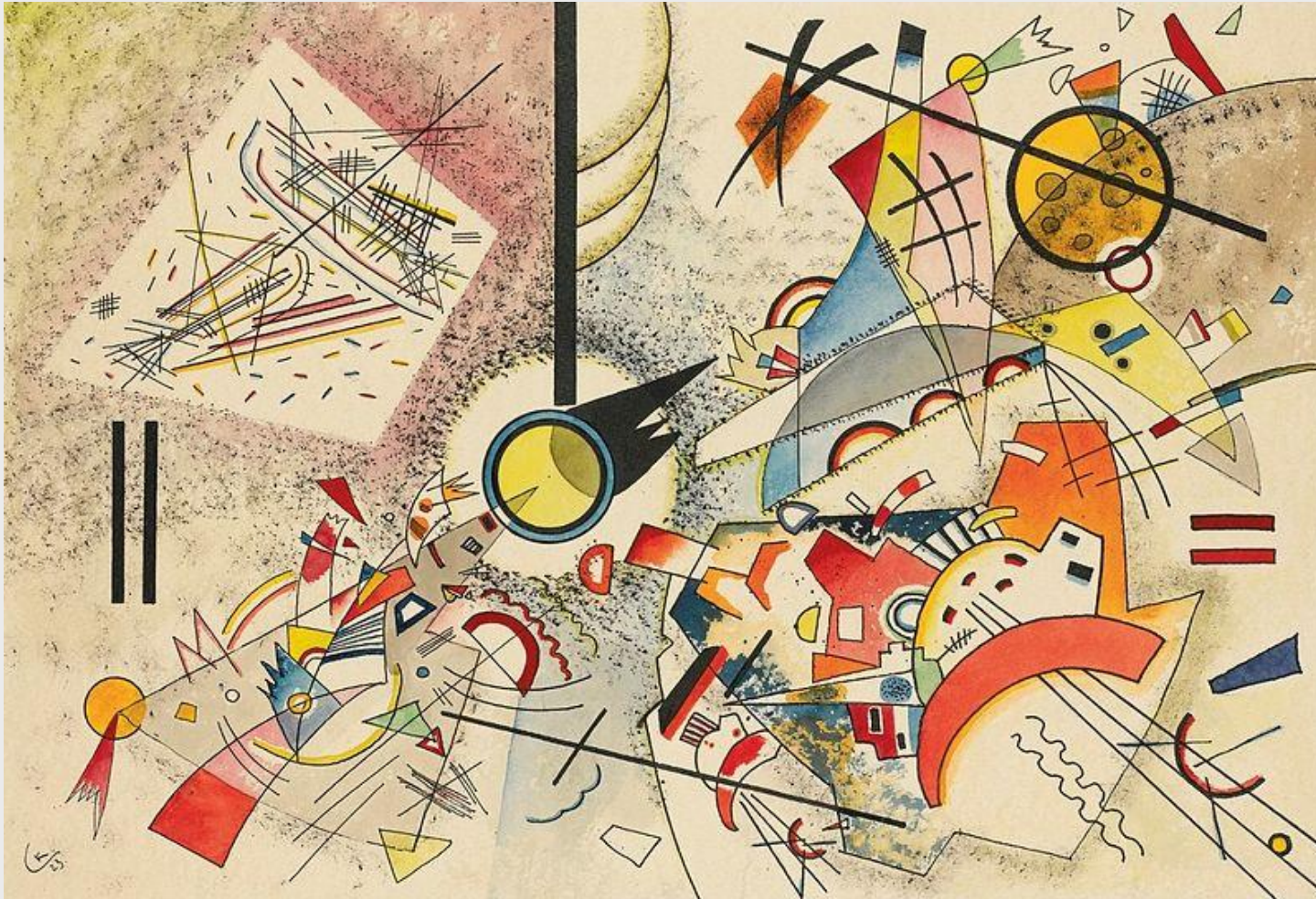
- השיעור יתחלק לשני חלקים:

חלק ראשון:

- התבוננות ביצירות אמנות

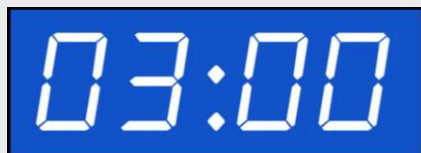
חלק שני:

- יצירה



וסילי קנדינסקי, ללא כותרת, צבעי מים, עט ודיו על נייר שהונח על לוח עץ, 1923

מה צריך לשיעור?



- דפי A4 לבנים/מחברת חלקה

- דף לבן בגודל 1/4 גיליון

- צבעים לבחירתכם:

 - צבעי פנדה

 - צבעי מים

 - עפרונות צבעוניים

 - צבעי גואש

- סמארטפון/מצלמה

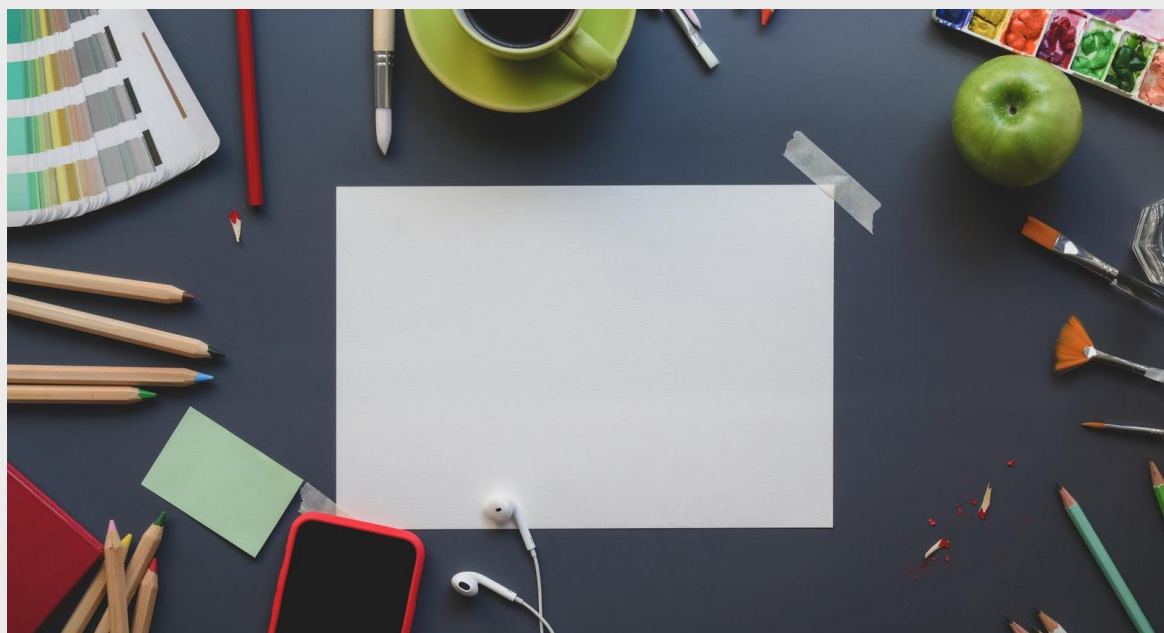


Photo by bongkarn thanyakij from Pexels

מתחילים בכיף



וסילי קנדינסקי, ציור נוף עם ארובת מפעל, שמן על בד, 1910

- התבוננו ביצירה שלפניכם. מה אתם רואים?
- נסו לזהות מהן הצורות, למה הן דומות?
- מה תפקיד הצבע ביצירה?
- האם אתם "שומעים" צלילים?



על האמן וסילי קנדינסקי

- קנדינסקי נולד ברוסיה בשנת 1866 ולמד אמנות ומשפטים.
 - הוא ניגן בצ'לו ופסנתר וחיבר יצירות מוזיקליות.
 - בשנת 1912 כתב את ספרו הידוע: "על הרוחני באמנות", המחבר בין צבעים וצורות מופשטים לצלילים ולתווים מוזיקליים.
 - קנדינסקי נחשב לאחד ממייסדי הציור המופשט.
- 

קנדינסקי ניחן ביכולת סינסתזית

- סינ = יחד, אסתזיס = חושים
- סינסתזיה היא עירוב חושים - כאשר חוש אחד מעורר חוש אחר, ויחד נוצר משהו חדש.
- כאשר קנדינסקי שמע מוזיקה - הוא ראה צבעים, קווים וצורות, וכאשר ראה צבעים, קווים וצורות, הוא שמע צלילים.



ועכשיו תרגיל קצר....



- עצמו עיניים והחלו לדמיין
- אילו צורות, צבעים או קווים אתם מדמיינים בזמן שאתם מקשיבים למוזיקה?
- מה אתם מרגישים?
- פיקחו עיניים והחלו לצייר את מה שדמיינתם

רגע למחשבה



Image by April Bryant from Pixabay

- איך הרגשתם?

- האם הצלחתם להפוך את הצלילים ששמעתם לצורות, קווים או צבעים?

- האם זוהי שיטה טובה לציור בעינכם?

ציור מופשט

- ציור שמורכב מצורות, קווים וצבעים חופשיים נקרא "ציור מופשט".
- קנדינסקי היה ממייסדי זרם המופשט באמנות.
- ציירים אלו החליטו להפוך את המציאות למשהו אחר – והשתמשו רבות בדמיונם, ברגשותיהם ובתחושותיהם.



ואסילי קאנדינסקי, התרשמות מס' 30, שמן על בד, 1913

רגע של התבוננות – מופשט או לא?



ואסילי קנדינסקי, הפיל, שמן על בד, 1908

- האם אתם רואים דמויות בציור?
- בעלי חיים?
- האם הצבעים בציור מבטאים רגשות?
- האם הקווים מספרים לנו משהו?
- האם תוכלו לספר סיפור על הציור הזה?

0 1:00



סיכום ביניים

- קנדינסקי שמע מוזיקה ותרגם אותה לקווים, צורות וצבעים.
- לצורך כך הוא השתמש ב**קומפוזיציה** שנקראת בעברית "**מחבר**".
- **קומפוזיציה במוזיקה** פירושה: הלחנה – חיבור כל הצלילים יחד ליצירה הרמונית.





06:00

ועכשיו יוצרים - "מפרקים" את הציור

בחרו שיר או מנגינה שאתם אוהבים

1. הקשיבו לשיר פעם אחת.
על נייר הציור "תרגמו" את
הצלילים של השיר לקווים בלבד!
2. הקשיבו לשיר פעם נוספת. תרגמו
את הצלילים לצורות בלבד!
3. הקשיבו לשיר בפעם השלישית
(הפעם לא חייבים עד הסוף)
"תרגמו" את הצלילים לצבעים
4. בחרו שם לציור שלכם.
צלמו את עבודתכם ושלחו אותה
למורה לאומנות





רגע של מחשבה...

- עד כה דיברנו על איך המוזיקה השפיעה על האומנות
- האם גם האומנות משפיעה על המוזיקה? על מוזיקאים?
- האם ניתן להציג מוזיקה במוזיאון? מה דעתכם?



גוטייה - מוזיקאי שמקבל השראה מציור



רגע של התבוננות

האם אתם מוצאים דמיון בין שתי היצירות?



אשה עם מנדולינה, פאבלו פיקאסו, שמן על בד, 1910

By Pablo Picasso - wordpress, PD-US, <https://en.wikipedia.org/w/index.php?curid=38782663>



השיר של גוטייה וקימברה "מישהו שהכרתי", 2011



על הזמר גוטייה

- ווטר וואלי דה באקר הוא מוזיקאי, נגן וזמר-יוצר.
- גוטייה הוא שם הבמה שלו
- “Somebody that I Used to Know”
- בשיר זה שילב הזמר ציורים בסגנון קוביסטי על הקיר ועל עצמו.



By Eva Rinaldi - Gotye, CC BY-SA 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=19630394>

מוזיקאי נוסף: "קותימן"



<https://commons.wikimedia.org/wiki/File:KutimanOrchestra.jpg>

- קותימן הוא שם הבמה של אופיר יקותיאל
- הוא יוצר אודיו-ווידאו-ארט בשיטת המאש-אפ.
- הוא מחבר קטעי מוזיקה ושירה של יוצרים אנונימיים מהאינטרנט, ליצירה חדשה.

קוטימן, "מחוץ לרשת", מוזיאון תל אביב, 2016



<https://www.thecjm.org/exhibitions/69>

- בשנת 2016 הציג תערוכה בשם "OFFGRID" ("מחוץ לרשת") במוזיאון תל אביב
- התערוכה הורכבה מקטעי וידאו שונים אשר הוקרנו על מסכים נפרדים בחלל תצוגה
- הצופה הוזמן להסתובב בחלל וכך ליצור את הקולאז' החזותי-מוזיקלי האישי שלו.



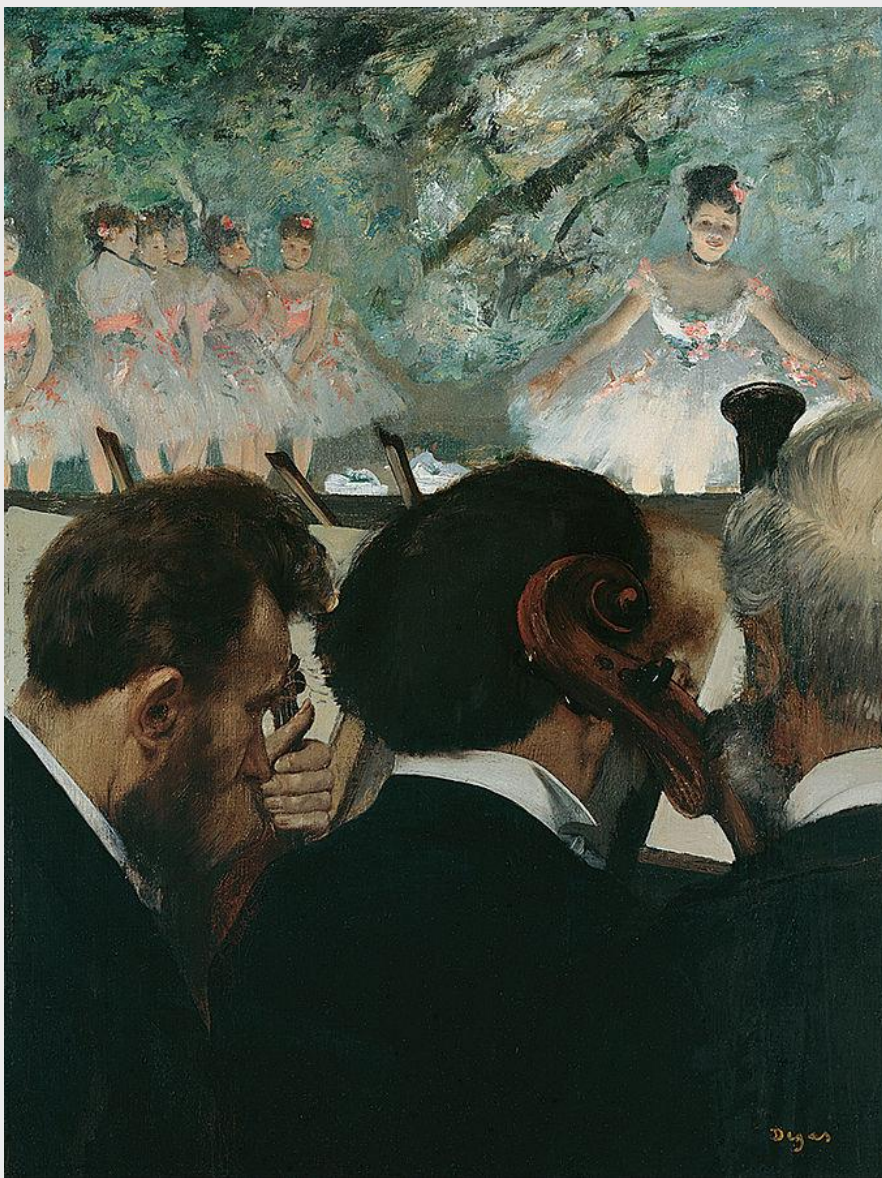
מה למדנו היום?

- השילוב בין אמנות חזותית למוזיקה אינו מקרי, שכן השניים חולקים יסודות משותפים.
- אחד היסודות הוא יסוד **ההרמוניה** או האיזון, המבוסס על השלמה בין ניגודים. חלקי היצירה עובדים יחדיו כדי ליצור יצירה אחת שלמה והרמונית. בעוד שבציור מדובר בקווים, צבעים וצורות הרי שבמוזיקה מדובר על צלילים ומקצבים.



יצירה – צילום קליפ וידאו

- בחרו שיר שאתם אוהבים.
- ציירו עבורו ציורים בצבעים וקווים על דפים גדולים.
- צלמו את עצמכם שרים את השיר כאשר בכל פעם מתחלף הציור מאחוריכם.
- בקשו מבן משפחה להחליף את הציורים מאחוריכם בכל כמה שניות.
- אפשרות נוספת: הלחינו מנגינה משלכם



אדגר דגה, נגני התזמורת, שמן על בד, 1876





<https://pixabay.com/vectors/musical-heart-love-passion-romance-1191029/>

<https://pixabay.com/photos/paint-makeup-girl-cosmetics-color-2985569/>

שלב אחרון: תוצרים

- את הסרטון שהכנתם הקדישו
למישהו אהוב
- שלחו בקבוצת התלמידים
וכמובן למורה לאמנות

בהצלחה ובהנאה!



מדינת ישראל
משרד החינוך

תודה שצפיתם בשידור

הופק עבור משרד החינוך ע"י מטח